

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Feloldó szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Neptantók: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt
Megjelenik minden vasárnap és esztűrőkön.

A Zombor és Vidéke 1898. október 1-ével XVII. évfolyamának IV. negyedét kezdi meg. Felhívjuk előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb be- küldeni sziveskedjenek.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

Osztrák-magyar hat- ványozott krízis.

Még csak Thun grófnak, az osztrák miniszterelnöknek parlamenti veresége volt szükséges, hogy a helyzet kétségbeesztő mivoltát az egész világ láthassa. Most már tagadhatatlan, hogy Ausztriában még akkor sem lesz semmi a kiegyezési javaslatokból, ha azokat obstrukció nélkül, higgadtan és tárgyilagosan tárgyalják. Ha tehát az osztrák képviselőház nem szolgálta Thun grófnak okot arra, hogy azt feloszlat- hassa, akkor beállottak a valóban tarthatlan állapotok, amelyek mármár Magyarországot is hatalmukba kezdik keríteni.

Bizony felette mély megstübedé- se a politikai erkölcsöknek, mikor a Lajthán innen és túl két kormány rémüldöz a miatt, hogy a parlamen- taris formák egész nyugodt keretében lesznek elvethetők azok a javas- latok, a melyekre nálunk Bánffy, Ausztriában a Thun-kabinet alapítja politikai existenciáját.

Ugy rémlik előttünk, mintha az ellenzék vagy három esztendővel ezelőtt politikai számításba vette volna, hogy az osztrák kiegyezési és kvóta-aspirációk szemérmetlen megnövekedése Magyarország gaz- dasági és politikai érdekeinek utját

vághatja s éppen ezért hazafias kö- telességnek tartotta erre figyelmeztetni a t. kormányt. Az meg ismét kétségtelenül bizonyos előttünk, hogy a kormány politikai és gazdasági színvakságában, a melyet a legride- gebb hatalmi önzés hályoga vont szemel elé, egyszerűen kinevette eze- ket az aggodalmakat s Magyarorszá- g törvényhozását a lemondás, a meg- adás lejtőjére vitte azzal, hogy min- den önértetes manifesztációt meg- gátolt, az osztrák politikai és gaz- dasági éhség, hatalmi szomjúság erőlyes lecsillapítására.

Kérdjük most már, hol dolgozott a hazafiság, hol a megtévesztés, ki és mi az oka annak, hogy manap- ság a kormány csak abban lát men- dedéket, ha a Reichsrath beleszalad az obstrukcióba. Talán csak nem az ellenzék három esztendőös türelme vitte Bánffyt kabinetjével, pártjával a krízis elő s csak nem az ellenzék a hibás ismét abban, hogy ismét tühegyre van állítva a pyramis, a mi különben rendes állapota ennek a monarchiának, mióta a Bánffy-féle politikai behatás, Badeni tapintata, Gautsch szerencsés keze s gróf Thun taktikája irányítják az ügyeket.

Az irányítás, az megvan. Báró Bánffy itthon hadba állítja sajtóját, embereit a parlamentben, Ausztriában pedig könyörög az obstrukcióért. Itthon egy erősebb szó, tartalmasabb vita elég arra, hogy az ellenzékot maggyanusíttassa a muszka vezetés legmagasabb skálájáig s ha tehetné: Gajáriait, Ruffy Páljait küldené ob- strukcionális vendégszereplésre.

Pedig nálunk és Ausztriában, va- lamint a világ minden alkotmányos államában egyformák a parlamen-

tárizmus törvényei. És nálunk ezek a törvények jobban meg vannak ha- misítva, mint bárhol. A legsúlyosabb elítélés alá esik, hogy ugyanaz az „államférfi“, a ki itthon politikai existenciáját szavazógépekkel, par- liamenti bábokkal akarja meghosz- szabbítani, az ő akarata, hatalma körén kívül álló törvényhozási fak- tortól azt várja, hogy ott a párt- akarat nemesak a jogos bírálatban nyilvánuljon, hanem felrobbantsa a törvényesen alakult törvényhozást s sziveskedjék utcaizavargások táplálkozásával a törvényes rendet meg- lázítani. Egy lépés és ez a politika beleviszi a monarchiát az anarchiába. Az egész fejlődési proccesszus, a mihez fogható még a parlamentá- rizmus örve alatt ember nem fejtett ki, láncolata azoknak a végzetes tévedéseknek vagy szándékos ballé- péseknek, a melyek fogantattak tisz- tálan szándékban, s végrehajtottak tisztátalan eszközökkel. Mindezeknek a jogosult bírálatát, még jogosultabb elítélését pedig fojtogatja a lehető legdurvább erőszak. Páratlan ez a hamis játék Magyarország történe- tében.

De nézzük csak a Thun gróf nyilatkozatát, melyet a tizenkettedik órában tesz. Most kell szerinte az osztrákoknak gondolkozniuk arról, hogy: a Magyarországgal való vámszövetség és a gazdasági közösség fűntartassék. Mindent kerülni kell, ami a két államot szűjjelválasztaná és mindent keresni kell, ami össze- hozza. No lám, milyen sima, udvarias hang ez egyszerre, mintha csak parancsba kapta volna Thun gróf, hogy így beszéljen, amint valószínű is, hogy parancsba kapta.

Selyem-damasztok 75 krtól

valamint fekete, fehér és színes Henne- berg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esztos, lozókázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban s. b.)

Ruhák s blonszok a gyárból! Privát fogasz- tóknek postabér-, vámentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító.)

Aztán folytatja is az új hangot. Hogy az egyetértésben rejlik az erő és mindkét rész jóléte, a szakadás-ban mindkét rész gazdasági hanyatlása és nagy megkárosítása. Értjük meg mindkét részről beszél az osztrák miniszterelnök, akinek még eddig sohasem fájt a mi fejünk. Egészen új fordulat, hogy most a mi fejünket is fájlalja, hogy a mi jólétünk is a szíven fekszik és a mi erőnk is gyarapítani akarja azzal a bizonyos egyetértéssel. Hanem a szavainak megokolásánál elárulja a derék Thun gróf, hogy a mindkét rész közül őt voltaképp csak az egyik rész érdekli, az osztrák rész. Mert — úgy mond — ha nem sikerülne a gazdasági közösséget helyreállítani, akkor iparunk (tudniillik az osztrák ipar) óriási válság elé kerülne, ezer és ezer iparos meg volna fosztva a munkájától s ezek a nyomornak volnának adódva, vagy arra volnának kényszerítve, hogy hazájuktól távol keressenek maguknak kenyeret.

Megérkezett hát valahára az osztrák parlament, vagy legalább az osztrák kormány a kenyérválsághoz. Eljutott Ausztria kenyérválsághoz, mikor most már nyílt parlamenti ülésen konstatálja a vámközösség megszüntetésének Ausztriára nézve végzetes következtetéseit. Azt, hogy a régi piac elvesztve, az osztrák iparosoknak csak nagy nehezen sikerülne új piacokat találni és így minden arra utalja Ausztriát, hogy a komoly parlamenti munkát megkezdje és a kiegyezést el ne temesse.

És még ez is csak félig őszinte indoklás. Az, hogy az osztrák ipar-

rosoknak csak nagy nehezen sikerülne iparezikéik számára új piacokat szerezni. Mindenki tudja, hogy ez általában nem sikerülne és az osztrák kivitelű egyesület tanácskozásainak maguk a legnagyobb osztrák vállalatok tulajdonosai beismerték ezt, sópáncodva, hogy ők nem versenyképesek a külföldi államok iparával, hogy ők csak Magyarországon versenyképesek, ahová vámmentesen vihetik a ringyeiket, rongyaikat és a német, francia, angol készítményekkel egyetlen téren sem összehasonlítható cikkeiket, amik egyenesen a magyarországi gyarmat számára készülnek és annak elég jók is.

Sz. N.

Hírek.

*** A király nevenapja a népiskolában.** A központi fiúiskola előcsarnokában szép kis ünnepélyen emlékeztek meg az elemi iskolai tanulókról a királyról. Az ünnepélyt 1/8 órákor mise előzte meg, amely után az ünnepély a következő programmal folyt le. Hymnus, éneklé a gyermekek énekkara. Magyarország fiaihoz Szavalta Markovics Antal, 4. o. tanuló. Utána Petényi József, méltatta lendületes, szép beszéddel a napot, úgy utánta be a királyt, mint szeretett és szerető családapát, beszédjéből sok hazafis melegség áramlott a kicsi honfákra. Szózatot szavalta aztán Horváth Gyula 4. o. tanuló és szép, a hazafias neveléshez oly fölötté kétszükséges és áldásos ünnepély. Áldom meg úr Istennek élénklésével záródott be.

*** Végvárgyalás párbajügyben.** Érdekes végvárgyalás volt kedden a zombori kir. törvényszék végvárgyalási termében. A végvárgyaláson Gószdu Elek kir. törvényszéki elnök, elnököl, szavazó bírák pedig Szedressy Ödön és Markovics Lajos kir. törvényszéki bírák voltak. Roheim Zsigmond zombori nagybirtokosnak és Bielkazy Kálmán zombori gyógyszerésznek a párbajügye forgott a szőnyegen. Közvetlőleg, hogy a párbajra egy kaszinói öszeszólalkozás szolgáltatott okot; továbbá, hogy a párbaj al-

katmai Roheim Zsigmond megseült, később sebe annyira elmérgesedett, hogy négy hónapig élet-halál között lebegett. A végvárgyalás eredménye az lett, hogy a felek büntösknek mondtattak ki a párviald vétésében és Roheim Zsigmond 10 napi, Bielkazy Kálmán pedig 30 napi államfogházra ítéltetett.

*** Mózes Károly cirkusza.** Vasárnap volt az első előadás. Akkor közönség még Zomborban nyilvános előadást nem keresett fel, mint amekkorra vasárnap a cirkuszt megtöltötte. Ember ember háta tolongott, a galéria a nagy sulytól leszakadt, nagyon sokan helyet se kaptak. Azóta minden este szép közönség nézi az előadásokat, amelyek minden tekintetben kielégítők. Az octoba August valóságos orkánjait kelti a kastagnak, Mercedes asszony idomított kutyával általános bűmulatot kelt Jenő a díszelő akármelyik világvárosi cirkusznak is díszére valnék. Az idomított disznó, a beszélő malac mind megannyi nevezetességei a társulatnak. Szóval Mózes társulata élvezetes előadásokat produkál és megérdemli a pártolást.

*** A király nevenapja.** Kedden volt ő Felsőének a magyar királynak a nevenapja. Az országos gyász nem engedte, hogy zafos ünnepségekre gyülekezett volna a közönség. Külső fénye nem volt ennek a napnak, hanem azért minden igaz hazafi őszinte fohászszal fordult az Egék Urához, hogy áldja meg jó királyunk életét. Az országos templomokban istentiszteletek voltak. A hatóságok testületileg vettek részt a szentmiséken.

*** A 16-iki Reunion.** Ha az előjelekből itélni lehet, akkor a 16-iki Reunion minden tekintetben kitűnően fog sikerülni. A vidék is általános érdeklődést mutat ez iránt a mulatság iránt, amelyen a megye fiatalága meg fogja mutatni, hogy Bácsországot az igazi jókedv és mulatás hazája.

*** Öngyilkos cisztercita tanár.** Feltűnést keltő öngyilkosságról ad hírt nekünk bajai tudósítónk. Liszkay Etele Ferenc, egy harminckét éves cisztercita-rendi tanár, ma éjjel a bajai rendházban főbe löte magát s szörnyet halt.

*** Eljegyzés.** Ifj. Schladt György szeghegyi gőzmalom tulajdonos eljegyezte Weber Erzsébet kisasszonyt Feketehegyről.

*** Ügyvédi vizsgát tett.** Dr. Mikó sevcics Kanut, zentai főszolgabíró letette az ügyvédi vizsgát.

A „ZOMBOR ÉS VIDEKE“ TARCZAJA.

A szerzőhöz.*

Ita: Dömötör Pál.

Kelet felé, a fényforrás honába,
Kelet felé, hol szebb s örök a nyár;
Zöldebb a föld s tarkább ezer virága,
És bővölőbbben zeng a sok madár;

Kékebb az ég és ragyogóbb az égen
A felséges nap tüz sugarival,
S hév forr a szíven és köllészetében:
— Kelet felé száll lelkem és e dal.

El, túl a tenger napfényes smaragdján,
El, éjbe villó ezüst fodrain
Ott szállj le, ott, a pálmaerdők partján,
Lótusz virágok uszó szirmain --

Ott szállj le, lélek, hol a lomb, a pázsit,
Pillangónál szebb díszbe öltözött,
S röpököd be mind a Nil folyó deltáit,
A fikuszok s a kaktuszok között --

(* Vértessy Károlynak: „Keleti Eg Alatt. Egyiptomban. Utirajzok.“ című éppen most megjelent művéből.)

S midőn a mámorító ajku légnék
Megtittasultál véggép — csökjain:

Felvede a jelent, a dicsőségnék
Ott álmodozál büszke romjain . . .

. . . És ott valék s könnyű volt oda
[jutnom,
Könnyű, mikor veled valék, veled;
Tollad nyomán Kelet ragyogta uton,
Köröltve vitt, ragadt a képzelet.

S láttam Nagy-Sándor büszke alkotását,
Fővárosát a tenger-partokon;
— És érzém a Sirocco fuvását,
A térségen, hol állt az egykoron!

S már álmodoztam — csodáin a kőnek,
A fáraók, nagy gúlái alatt!
Sirjaik gögijén, — s gumnyján az időnek
Mely szélyelhordja minijájakat:

Midőn fölzengett, csucsán a gúlának,
A merre a világ négy tája tart:
„Légy hive rendületlenül hazádnak!“
S utána: „Isten áld meg a magyart!“

A fáraónak sirja tetejéről!
Rabszolga-nép temetője felett!

— Mit két szolozsmánk zeng egy ezred-
[évről,
Az vállta meg töled minket — Kelet!

Uh, szép, — Egyiptom! s mik völgyén
[teremnek,

Áldásai oly dúsak, oly nagyok;
De áldásai közt egész Keletnek
Az a kereszt, az volt a legnagyobb!

S oly megkapó a művész esetében,
A hogy lefestesz népet és a kort, —
Múlt és jelenből szín-őzönt a képen,
S múlt és jelen nagy árnyát, a —
[nyomort!

De kit Heródesztől Egyptom véd meg.
Hová a rémült szent szőlők vívék:
Nyugaton Ó már az emberiségnek
Rég megváltá — az emberek szívét.

Órök-fenntartó itt a nép-hullámon
Azóta ember- s hazaszeretel.
— Köszönöm neked, könyvednek, barátom,
[tom,
Hogy ott vallék, hogy láttam — Keletet.

Dömötör Pál.

* **Az erdőéri szakvizsgák** f. évi október hó 18-án és az erre következő napokon Zombornak, a vármegye házában d. e. 9 órakor fognak megkezdetni és folytatódni megtartani. Felhívtnak mindazok, kik az erdőéri szakvizsgát, vagy a vadőri vizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyomódványaikat, a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdő-felügyelőhöz folyó évi szeptember hó 30-ig nyújtsák be. Budapest, 1898. évi augusztus hó 16-án. Földmívelésügyi m. kir. minister.

* **Eshüvő.** Karlocavári lovag Millektsi Arszén földbirtokos s horvátországi megyei járás főnök f. hó 5-én szerdán d. e. 11 órakor esküdött a szabadkai szeb templomban örök hűséget Manojlovič Vera kisasszonynak, özv. Manojlovič Györgyné kedves leányának.

* **Névmagyarosítások.** Tyakics Ferencz szabadkai lakos Gyimesi re, Schlesinger József, ó-morovicai és pászéri kör-állatorvos Székere, Goldstein Samu ó-becsei lakos pedig Garlóczira változtatta a nevét.

* **A királyi emléke.** Az adai izr. hírköztség előjárásága m. hó 21-én tartott értekezletén megbeszélte ama módozatot, miként akarja kegyelme adóját az elhunyt dicső emléktől királynével szemben leróni. Az értekezlet beható tárgyalás után elvben elfogadta a hírköztség elnök, Adler Dávid által előterjesztett ama indítványt, hogy ugy a hírköztség valamint az ezzel kapcsolatos Chevra Kadischah szent egylet külön-külön 500—500 frtos alapítványt tesz, Erzsébet királyné alapítványát czímen örök időkre s ezen alapítvány évenkénti kamata a halalozás évfordulója napján fog minden évben szegények és szűkölködők között kiosztatni, azonkívül pedig minden évben a halalozás évfordulóján az elhalt lelkiüdvéért a zsidóknak szokásos ima fog erre illetékes egyén által elmondatni. Az előjáróság eme határozatot a hitközségi közgyűlés elé fogja terjeszteni elfogadás végett.

* **Zenta város költségvetése.** Zenta város költségvetése az 1899. évre elkészült. Szükséglet: 279077 fnt 92 kr.; lefedeztet 204183 fnt 30 kr. Hiány 74894 fnt 30 kr. A hiány községi adó kivételével által fog fedeztetni, és pedig a városi tanács javaslataira 39% kozs. adó kivételével által.

* **Agyonütött földbirtokos.** Megirtuk annak idején ama szenzációs esetet, amelynek Kralh Dávid almási földbirtokos lett az áldozata. Megirtuk azt is, hogy a gyauyi úr, Ulrich Mihály bacs-almási földbirtokos ellen irányult s hogy a vizsgálat során terhelt gyauyukok merültek fel arra nézve, hogy ifj. Ulrich Mihály a tettes. Időközben a szabadkai kir. törvényszékhez került az ügy, ahol Kerekes kir. ügyész a legnagyobb szakértelemmel tanulmányozta az ügyet, helyszíni szemlét tartott, szóval a rejtélyes ügyre, világosságot akart deríteni. A kihallgatott tanúk részben Ulrich mellett, részben ellene vallottak. Most a tény körülmények csoportosítása után meghozta Kerekes kir. ügyész a vad alá helyezésű indítványt, amelynek indokolásában igen szépen vannak felhalmozva, bár csak a gyauyú tárgyat képező de a vadlótára nézve igen súlyos tények.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bacs Bodrogh vármegyében szept. 28-án. Veszettség: Bezdán 1 udvar. Csantavér 2 udv., Dautova 1 udv., Mohol 1 udv., Prigl.-Szt. Iván 1 udvar, Ó-Becse 2 udvar, Ujverbasz 1 udvar összesen 7 község 9 u. Takonykór és bőrféreg: Bacs-Topolya 1 u., Csantavér 1 udvar, Jankovác 2 udvar Melykút 2 udvar, O-Morovicza 2 udvar, Zsablya 1 udvar, összesen 6 község 9 udv. Ragadós száj- és körömfajás: Bajmok 244 udvar. Rühkór: Bacs-Topolya 2 udvar, Termerin 1 udvar, összesen 2 község 3 udvar. Sertésvész: Uda 1 udvar. Bacs-Kula, 1 u., Bacs-Martonos 1 udvar, Bacs-Petrovosszellő 2 udvar, Bacs-Szent-Tamás 2 udvar, Bajsa 1 udvar, Bikity 9 udvar, Csantavér 1 udvar,

Csóka 1 udvar, Csurog 1 pta, Gakova 1 udvar, Kovil-Szent-Iván 4 udvar, O-Becse 33 udvar, Rém 1 udvar Szántova 11 udvar, Sztanisits 3 udvar, Titel 5 udvar, Vilova 11 udvar, Zenta 1 udvar, összesen 10 község.

* **A baja—bátaszéki dunai áthidalás.** Bajáról telegrafjaja tudósítónk: A baja—bátaszéki dunai áthidalás ügyében, mely már huszontöt óta foglalkoztatja az ország gazdasági körét, vasárnap Perczel Miklós, Baranya vármegye és Pécs szabad királyi város volt főispánjának elnöklésével népes értekezlet volt írt, melyen mintegy haromszázan vettek részt Baranya, Bacs, Tolna, Pest- Csanad- és Somogy megyék, továbbá az összes gazdasági egyesületek s a kereskedelmi és iparkamarák részéről. Az értekezlet egyhangúlag elfogadta azt a memorandumot, melyet dr. Lemberger Ármán szerkesztő s a nagybizottság jegyzője a tervezett áthidalás országos fontosságáról, tíz vármegyére kiható közvetlen jelentőségéről és az államvasúti és kiviteli forgalomra való befolyásáról kidolgozott. A tolnamegyei gazda egyesület, a pécsi kereskedelmi és iparkamara, az Országos gazdasági Egyesület és még többek pártolása után elhatározták, hogy nagy deputációt küldenek a kormány tagjaihoz és országos mozgalmat indítanak, esetleg ha maskeppen lehetetlen, magánvállalkozás útján létrehozzák az áthidalást. Az értekezlet után banket volt.

* **A kerékpározásról a laikusoknak.** Tényleg vannak olyan kerékpárosok, a kik vesztett gyors tempóban szaguldanak keresztül kasul az utcákon és ezek ellen minden rendőri szigor hiabavaló. Csak-hogy a városi kerékpárosok többnyire tapasztalt és intelligens emberek, a kik a gyakorlati hibáit folytán ütöknek össze. Egész látrón ki lehet mondani, hogy több kerékpárost döntenek föl a gyalogjárók, mint fordítva. Ha azonban véletlenül egy kerékpáros, nekimegy egy gyalogosnak, akkor többnyire az utóbbi a hibás, mert egyenesen nekiszaladnak a kerékeknek. Ha ugyanis látják, hogy jön a kerékpáros, hirtelen megállnak, zavarba jönnek, előre-hatra ugrálnak, míg végre a legjobb szándéktól vezérelve, hogy kitérjenek, az utca középre vetődnek, egyenesen neki a kerékeknek. Általános szabályként ki térjenek, az utca másik oldalára, ugy viselkedjenek, mintha nem is léteznének kerékpárosok. Akkor aztán a kerékpáros nyugodtan nézheti az utat, szabalyozhatja a tempót és az irányt, szóval higgadtan kormányozhatja gépét. A gyalogos csak akkor nézzen körül, ha utcaszaroakra jut, vagy mikor a gyalogjáróról lép a kocsitra. Aztán menjen lassan előre a nélkül, hogy törődnek a kerékpárosokkal szemben; a ki ide-oda ugral, azt gyalogjak el leg hamarabb. Az is igaz, hogy sok tapasztalatlan és könnyelmű kerékpáros van még és egy ilyen több galibát okoz, mint száz más. De hiszen többi szokásainkhoz képest a kerékpározás még egészen új! Hadd jöjjenek csak bele mert minden kezdet nehéz. Legjobb mester az idő, mondja a példabeszéd.

* **Figyelmeztetünk** a lapunk mai számában megjelent Nemzeti Baleset biztosító című hirdetésre.

* **Könyvnyomdánkban** egy tanonc felvételtük.

Vértésy Károly művéről az Ország Világ.

Vértésy Károly zombori ügyvédnek, a jeles írónak, „Keleti Ég alatt Egyiptomban. Utí rajzok“ című éppen most megjelent művéről, amelynek remek előszavát tárazánkban közöljük, így ír az „Ország Világ“:

„Keleti ég alatt, Egyiptomban. Utí rajzok. Írta Vértésy Károly. Budapest, Franklin-társulat. Ára 6 korona. Lapunk jeles munkatársának: Vértésy Károlynak

ezt a becses művét melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, mint amely mű első sorban szépirodalmi értékkel bír és csak azután jöhet tekintetbe mint föld- és népi-ismerető leírás, mint ilyen pedig a hozzáfűződő igényeket szintén teljesen kielégíti. A műhöz Dömötör Pál ismert költőnk írt ajánlást egy költeményben, mely színezőn festi azt a hangulatot, melyet benne a könyv olvasása ébresztett s a minő hangulatot bizonyára minden olvasójában fog a könyv ébreszteni. Mert ez a mű távolról sem közönséges Baedeker, hanem valóságos szép próza, a táj és népleírásokban, a látottaknak az író kedélyére és fantáziájára gyakorolt hatása festésében a költői képek egész sorozata, melyek szinte ragadják magukkal az olvasót az ut kezdettől annak végéig: a könyv első lapjától annak utolsó lapjáig. A szép illusztrációk pedig, amelyekől hemzseg a könyv, a hangulat keltéséhez jó szolgálatában annak az írónak, — mind művészi egytől egyig, a címlapnak Goró Lajos jeles művészünk által készített rajzával együtt. Ez a könyv csakugyan alkalmas arra, hogy a Keletere utazók számát növelje. Szerző a megfigyelésben oly óles tehetséggel, a szükséges történeti tudnivalók előadásában oly pontossággal és lelkiismeretességgel, a tárgyzeretben pedig oly költői kedéllyel bír, hogy műve valóban mulatva oktató, melynek értékét a nagy olvasottságról tanuskodó és helyen való idézetek csak növelik. Ebből az érdekes műből való „A sphinx“ című utirajz is, melyet mutatól közlünk. A könyvet, mely a szerző arekéjét is hozza, a Franklin-társulat igen díszesen állította ki.“

A kereskedelmi és iparkamara ülése

A szegedi kereskedelmi és iparkamara szeptember havi ülésének tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük: Az elnökség által előterjesztett jelentések sorából föl-említjük első sorban azt, hogy Erzsébet királynának az egész országot megdöbentő elhunytakor rendkívüli gyászülést tartatott és hogy a kamara felhívása folytán a kerület tizennyolcz kereskedelmi egyesülete és ipartestülete tartott gyászülést.

Az ezekről szóló jegyzőkönyvek megküldetvén a kamarához, az elnökség föl-kérte a kereskedelemügyi minisztert minden testület kegyeltes részvételére a trón előtt való tolmácsolására.

Az elnök előterjeszti a kereskedelemügyi miniszter leiratát arról, hogy felhívást küldött a kir. iparfelügyelőkhöz, hogy lehető sűrű érintkezést tartsanak fenn kerületük kereskedelmi és iparkamaráival.

Az elnök örömmel jelenti, hogy a kamara és a kerület iparfelügyelője: Gerster Miklós között ez a közérdekből kívánatos és kellemes viszony eddig is fennállott és hogy az kétség kívül még fokozodni fog kölcsönös szívélyességben az által, hogy imár szegedi székhelyén működik Gerster Miklós kir. iparfelügyelő, aki mindenkor a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel szolgálta a kerület iparfejlesztési ügyeit.

Indítványozza azért, hogy alkalmas adandó a tanácskozáisokon való részvételre is, válassza meg a kamara Gerster Miklós kir. iparfelügyelőt levelező tagjának. A teljes ülés egyhangu lelkesedéssel fogadja el az indítványt.

Kulinyi Zsigmond titkár teszi meg aztán jelentését a kamarai irodának a szepteni hónapok alatt való tevékenységéről és tudomására hozza a teljes ülésnek a Boszniába tervezett kirándulás ügyében tett eljárását és a kassai országos kamarai értekezletnek indítványára hozott azon határozatot, mely szerint az összes kamarák és ipartestületek küldöttsége kérje a kormány tagjainak az összes katonai szállításoknak a kisiparosok részére való biztosítását.

Előterjesztette az elnökség, hogy elkészült a kamara 1897-ik évi közgazdasági viszonyairól szóló évi jelentés.

Indítványt tesz hogy a szokott gondossággal szerkesztett évi jelentésért szavazzon a kamra a titkárnak és az irodának jegyzőkönyvi köszönetet.

A kamara 1899-ik évi költségvetését tárgyalta és fogadta el aztán a teljes ülés. A bevételek előirányzata 19133 fnt 01 kr, a kiadásoké 18871 fnt 20 kr, ebben az ipari, kereskedelmi és szakoktatási célokra szolgáló, előirányzat négyezer fnt. A fülösleg 261 fnt 81 kr.

Szakirodalmi pályakérdések alapjának létesítésére hívta föl a szegedi kamara a testvér kamarákat és azok közül eddig a győri kolozsvári és temesvári 100—100 fntot ajánlottak föl e célra. Ugyaníly összeget szavazott meg a mai ülés is.

Az ügyek lejártyalása után új elnököt választotta meg a kamara. Weiner Miksa h. elnök tett előterjesztést arról, hogy az elnöki állás most töltendő be és ajánlotta arra Szervady Lajost, a kamarának alkulása óta buzgó és érdemes tagját, kinek jelleme és képességei biztosítékot nyújtanak arra, hogy az állást méltóan fogja betölteni. A teljes ülés egyhangulag megválasztja a kamara elnökének Szervady Lajost, akit erről küldöttség értesít.

Vársi ügyek.

H i r d e t m é n y. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező, sikarai vendéglő 1899. január 1-től 1901. évi december hó 31-ig terjedő időre folyó 1898. évi október hó 27-én reggeli 10 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árverés útján béreadtatni fog. Zombor, 1898. évi Szeptember hó 30-án. A tanács.

H i r d e t m é n y. A Zombor szab. kir. város tulajdonát képező Sztapári úti csárda épület az 1899. évi január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő időre a városháza tanácstermében folyó évi október hó 27-én délelőtt 10 órakor nyilvános szöbéli árverés útján bére fog adatni. Miről az árverezni kívánók azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek a városi számvevőségél betekintethők, utóajánlatok nem fognak elfogadtatni. Zombor szab. kir. város tanácsának 1898. évi szeptember hó 28-án tartott üléséből. Trischler Ferencz, s. k. polgármester.

— **Á r l e j t é s.** A Zomborban állomásozó magy. kir. szabadkai 6. honvédelmi gyalogezred 2. zászlóalja részére szükséges kenyér és zab biztosítása iránt a m. kir. II. honvédelmi parancsnokság által folyó évi október hó 18-án Budapesten a 4. hadtest hadbiztoságánál bizottsági tárgyalás fog tartatni. Ezen hirdetmények szerint 1899. évi január hó 1-től, 1899. évi december hó 31-ig terjedő időszakra a kenyér és zab az alább kitett mennyiségben szükségeltetik: kenyér napi szükséglete 840 grmos adagban, 186 adag; zab napi szükséglete 4200 grmos adagban, 6 adag. Ezen cikkekre szállítására vonatkozó és egyes vállalkozók által benyújtott ajánlatok mintajá, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetmények szolgálnak.

Közgazdaság.

A népbiztosításról.

A kevésbé vagyonos, valamint a vagyontalan néposztályok részére hazánkban eddigelé a gondoskodás szempontjából úgy az állam, mint a társadalom vajmi keveset, ugyszólván semmit sem tett, mert amit a törvényhozás mindazon intézményeket, amelyek a földművelő és az ipari

munkás iránt való gondoskodást czélozzák, még mindig — és ki tudja, hogy még meddig — csupán tanácskozás, tárgyalás és meddő megfontolás tárgyává teszi, addig társadalmi uton is a legjobb esetben csak annyit tétettek, hogy holmi kétes értékű betegsegélyző pénztárak, vagy szomorú hírre vergődött temetkezési egyletek alapítottak.

Szemben ezekkel vívmány számba megy és közgazdasági fontosságánál fogva örömmel üdvözölhető az a tény, hogy a „Nemzeti” Balesetbiztosító Részvénytársaság működési körébe felvette népbiztosítást és ez által lehetővé tette, hogy immár mindenki mondhatnók a legszegényebb ember is, részleltethessék az életbiztosítás áldásában.

A „Nemzeti” népbiztosítási osztálya alkalmat nyújt nemkülömbéggel minden egészséges személy számára magát egy 1500 koronáig terjedő tőkére biztosítani, anélkül, hogy orvosi vizsgálatnak vették alá. A díj fizetést pedig hetenkénti részletekben teljesítheti a biztosított, még pedig 10 fillértől kezdődőleg.

Ezen szinte csodásan jutányos és kedvező módon ma már a legrosszabbul fizetett munkás is képes úgy magáról öreg napjaira, valamint elhalása esetére özvegyéről és árváiról gondoskodhatik a „Nemzeti” népbiztosítása útján, felnövő gyermekeinek ellátásáról és kiházasításáról is.

Az a néhány fillért, a mit erre a célra fordít a munkás ember, még a legszűkebb körülmények közt is úgy vonhatja meg magától, hogy meg sem érzi, sőt ellenkezőleg egy bizonyos megnyugvás és megelégedettség fog keblébe költözni, átérezve az, hogy az élet esélyei, a sors csapásai ellen megtette azt, amit mint ember, mint férj, vagy mint a megtennie szent kötelessége volt.

Mivel általánosabb lesz tehát hazánkban a népbiztosítás, annál boldogabb lesz a nép maga és ki lesz zárva az az eset, hogy annál a hajléknál, ahol népbiztosítási kötvény van, a nyomor tanyát ütessen.

Téves nézet volna az ha a népbiztosítással szemben felhozná valaki a takarékpénztári intézményt. Hiszen a takarékpénztár csupán az az összeget szolgáltat vissza — persze némi kamattal — ami betettek. De a népbiztosítás intézményének áldásos volta éppen abban rejlik, hogy rövid díj fizetés után már az az összeg válik esedékeső, amely biztosítottot. Így például, ha egy apa visszülött gyermekét úgy akarja biztosítani, hogy 20 éves korában 400 koronát kapjon, úgy hetenként csak 50 fillért kell ezért fizetnie, ami egy évben tesz ki. Mert most feltéve, hogy a gyermek 3 évi biztosítás után meghal, ez esetben az apa összesen 78 koronát fizetett be a „Nemzeti”-nél, ellenben 400 koronát fizet neki elhalt gyermeke biztosítása alapján a „Nemzeti.”

Ugyan milyen arányban áll ehhez egy takarékpénztár teljesítménye, amely annak az apának, aki gyermekéről akarván gondoskodni, hetenként 50 fillért tett takaréka, a gyermek elhalozásával csupán azt a 78 koronát fizeti vissza csekély kamataival?

Es ugyanígy áll ez abban az esetben ha valaki halála esetére biztosít, vagy ha maga kapja meg a biztosított összeget. Például, ha egy 25 éves ember 60 éves korára akar a „Nemzeti” népbiztosítási osztályában biztosítani és hetenként csak 20 fillért hajlandó ezért fizetni, úgy 256 koronát fog kapni 60-ik évének elérésével, de amennyiben történetesen a 4-ik biztosítási évben halna el, vagy baleset folytán akár az első biztosítási évben, úgy örökösei azonnal ki kapják a 256 koronát, dacára annak, hogy a „Nemzeti”-hez összesen 80 korona körül lett ezért befizetve.

De nem folytatjuk a példakérdést! Győződjék meg minden érdeklődő maga arról az intézményről, amelyet a „Nemzeti” hazánk és a nép javára működési körébe felvett és amely intézmény közgazdasági és emberszerető szempontokból megérdemli, hogy népfünk által a legnagyobb készséggel s örömmel felkarolassók.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1898. évi szeptember hó 20-án.

(A földművelésügyi m. kir. miniszteriumhoz a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések alapján.)

A szeptember hó 10-től 20-ig terjedő idő alatt az időjárás ismét változatlan maradt. Száraz, eszükentő hőmérsékletű nappalok, hideg, gyakorta dérről járó éjjellekkel vállalkoznak; szörványosan csak az erdélyi országrészben volt némi, alig számottevő eső.

A növényzet fejlődése az időjárás hatása alatt csaknem teljesen szünetel s a száraz, kemény talaj a szántó-vető munkálatokat is hátráltatja. A haladó idő ennek dacára a szántás és vetés erőltetését kényszeríti, jól lehet a talajba jutó mag változatlan marad a földben. A hol azonban korábban még nyirkos talajba sikerült rozsof vagy búzát vetni, ott a mag kikelt, sőt a rozs helyenkint már jól zöldel.

A folyamatban levő gazdasági munkák, ugymint kukoricázatorás, burgonya- és répakiszedés, dohány-, komló-, kender- és lenkezelési, tatárka-, köles-, hüvelyesek-, maghere- és takarmányvetakaratási, valamint gyümölcsüzemi, sőt helyenkint a Felvidéken még befejezetlen eséplési munkálatok lebonyolítását és befejezését az időjárás nagyon előmozdította és megkönnyítette.

A repezével bevetett terület csekély részben még most sem kelt ki. A kikelt vetések fejletlenek és hiányosak, nagyobb rovarok is károsítják.

A tengerivetek az elkészett, vagy másodvetésektől eltekintve, az egész országban beértek; törésük folyamatban van, részben már be is fejeztették, sőt homokos talajokon és a korai fajtáknak már a szarát is levázták. Mivel a eső- és szemképződés sok helyen az erőltetett beérés következtében hiányos és a moly is sok kárt tett, a termés országos átlagban alig éri el a közepes eredményt. A Tisza Maros szögön és az erdélyrészi vármegyékben jó közepesnek, ellenben a Tisza jobbpartján gyengének jelzik. A betakarított termény minőségét a száraz időjárás nagyon emeli.

A rizsvetésekről a vizet lecsapolták, aratásuk kezdetét vette.

A hüvelyesek, kerti vetemények, köles és tatárka betakarítása részint befejeztették, részint a tatárka névze csak most veszi kezdetét; len- és kender kikészítése még folyamatban van; a káposzta többfelé hanyatlak. A leszedett és nagyobbára már el is adott komló zsákolását az eső hiánya akadályozza, a száraz időjárás miatt nehezen húzódik meg.

A dohányt az erdélyi országrészben még török, szarítása még folyamatban van. Helyenkint már a korokat alá szántották. A teremtés eredménye kielégő.

A czukorrépa, takarmányrépa és burgonyavetések kiszédeése folyamatban van, sőt a burgonyáé többfelé már be is fejeztették, általában kielégítő eredménnyel. Ugy a czukor, mint a takarmányrépa megszinyelték a szárazságot és repák kicsinyek maradtak, a czukorrépa azonban, mely csak közepes termést ad, általában bő czukortartalmu és jó minőségű.

A tarlórépa fejlődése hiányos. A mesterséges takarmányfélék, rétek és legelők növényzete a kedvezőtlen időjárás folytán elsatnyult és megöregedett

A sarjút nem mindenütt volt érdemes kaszálni; a hol levágták, kevés, de jó minőségű szemét adott. A legelőkön az állatok táplálékot nem találnak, a havasi legelőkről pedig a hideg éjszék miatt hajtattak le az állatok. A magiere általában gyengé termést adott.

A szőlők szemképződése a száraz időjárás következtében hiányos és az érés is mehezen megy. A hol gondosan permeteztek, a termés jó minőségű. A szüret többlet kezdetét vette, gyenge terméskilátásoskal.

A gyümölcsstermeszede folyamatosan van, a szilva és dió jó adtak azonban helyenkint csak nyomot arának kelnek. A szilvapálinka főzése jó eredményre folyik. Az erdőnyi vármegyékben helyenkint az alma is kielégítő termést adott.

(Magyarország legnagyobb föld-birtokosai.)

Magyarországon a legnagyobb föld-birtokos maga a magyar állam, melynek 1.819.418 kat. hold földje van, körülbelül tízedrése a művelés alatt levő összes területnek. A magánbirtokosok között herceg Eszterházy Miklós az első, akinek 421.053 hold birtoka van. A grófok között a leggazdagabb gróf Schönborn Ervin 235.158 holddal, utána ötödik sorban következik Kóburg Fülöp herceg, mint 214.848 hold földnek a tulajdonosa. A leggazdagabb főherceg Frigyes, kinek 157.731 hold földje van, míg az uralkodó család magyarországi birtoka 96.913 holdat tesz ki. József főhercege pedig csak 55.930 hold. E szerint a vállalkal, melyet a kultuszminiszter kezel, háromszor akkora. A főpapi birtokok közül pedig legnagyobb a nagyváradi róm. kath. püspöke 189.933 hold, ezután következik a nagyváradi gör. kath. püspök 130.808 holddal, míg a legnagyobbnak híresztelt kalocsai érseki uradalom csak 23.143 hold. A káptalanok közt leggazdagabb az egri káptalan 91.702 hold, melynek a hercegszemé csak 100 holddal gazdagabb. Az izraeliták közül a legnagyobb földbirtokos báró Schossberger Zsigmond 25.127 holddal, ezután jön Popper Armin és a Berthold bárók külön-külön 25.000 hold földdel. A városok közül a legnagyobb földbirtoka Szabadka városának van: 166.076 hold 1480 □-öl és pedig: 1. szántóföld 110.181 hold 244 □-öl 3. rét 3741 hold 1051 □-öl, 4. szőlő 4010 hold 1427 □-öl, 5. legelő 30 840 hold 297 □-öl, 6. erdő 9607 hold 1033 □-öl, 7. nádas 1787 hold 674 □-öl, 8. terméketlen föld 5281 hold 205 □-öl, utána Debreczen városának van: 91.618 hold. Ezután következnek Szeged 72.427 holddal. A magyarországi birtokok nagyság szerint következőleg oszlanak meg: 50 ezer holdtól lefelé 30.000 holdig 31 nek van, 30.000 holdtól 20.000 holdig 54-nek, 20.000 holdtól 10.000 holdig 151-nek 10.000 holdtól 5000 holdig 266-nak, 5000 holdtól 1000 holdig 1655-nek és 1000 holdtól 755 holdig 981 földbirtokosra van. Egész Magyarországon tehát csak 3191 nagybirtokos van.

A szabadkai lóversenyek.

A közönség igen gyér számban jelent meg. A zomboriak közül ott láttuk: dr. Zákó Istvánt, apatini Fernbach Antalt, Bálintot és Jánost, Birválszky Györgyöt, Falcione Lajost és még többeket.

Id. Vojnits Sándor három nyertes lovat Szemere Kálmán huszár főhadnagy lovalagolta rendkívül szépen, canterbe hozta be mindháromat első helyre. Legérdekesebb szám volt a „Mezőgazdaság versenyé”, a hol hetes mezőny indult. Szép volt még a „Gátverseny”, amelyben csak gróf Erdődy

Tamás Lená-ja és Rohonczy Gida Török becsé-je futottak ugyan, de egész egyenesen Lena vezetett, mikor az utolsó gát után Törökbeese hírtelen előugrott és nyak-hosszal könnyen első let.

A verseny részletes lefolyása a következő: I. Mezőgazdaság versenyé: 1050 korona, 700 korona az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 150 korona a harmadiknak Futat minden szabadkai gazda saját nevelésű 3 év és idősebb félévű lova. Táv. 1400. m. Indult 7 ló. 1. Vakov Félix 3 é. m. p. mén Bolgár 64½ 2. Hevér Károly 5. é. sárga her. Munzitz 68 3. Vukov Márk 5. é. fekete mén Vihar 69½. Fordulóg Vihar vezetett, egyenesben Mumpitz jött előrenyelt azonban gyönyörű küzdelem után Bolgár levett. Bírói ítélet: Nehéz küzdelem után orrhosszal első, I percz 45 mp. Tot.: 1-5.

II. Földművelésügyi miniszter díja. 1000 k. 800 kor. elsőnek, 200 kor. másodiknak Táv. 1800 m. 12 ló nevezett, állva maradt 4.

1. id. Vojnics Sándor 5. é. s. kj Paesirta 67½, lov. szemere Kálmán.

2. Vadyczeck Rudolf 3. é. peij herélt Ticza 79½, lov. Pfeifer.

4. Gróf Erdődy Tamás 4. é. sárga mén Fakin 69, lova a Tulajdonos.

Paesirta vezetése alatt indult a mezőny, utána Tizsa, majd Páris és végre Fakin. — Paesirta végig vezet, a 2. és 3. között az egyenesben erős küzdelem fejlődött ki, melyből győztesen Páris kerül ki. Bírói ítélet: Fentartva könnyen első. Tot.: 1-4.

III. Szabadka város díja. 1200 kor. 900 kor. elsőnek, 200 kor. másodiknak. 100 kor. harmadiknak Táv. 1400 m. Indult 4 ló.

1. id. Vojnics Sándor 4. é. v. peij kancza Dáma 72½, lov. Szemere.

2. Vojnics Simon 5. é. sárga kancza Pompás 72½, lov. Vojnics Béla.

3. Vojnics h. Gábor 5. éves sárga kancza Mumpitz 72½, lov. Vojnics h. József.

4. Rohonczy Lőrincz 4. é. peij kancza Klarinet 72½, lov. Gömöri Viktor.

Dáma vezetése alatt indult a mezőny, de csakamar melléje került Pompás és az egyenesig kétes volt melyik viszi el az első díjat. Az egyenesben Pompást már ostorozni kellett Dáma azonban canterbe fél hosszal győzött. Bírói ítélet: Fél hosszal első. Tot. 1-2.

IV. Gátverseny. Tiszteletdíj a szabadkai hölgyek adta ezüst kancsó és 500 kor., az elsőnek 200 kor. a másodiknak. Táv. 2600

1. Rohonczy Gida 5 éves peij herélt Törökbeese 72½, lov. Pfeifer.

2. Gróf Erdődy Tamás idős peij kancza Lena 69½, lov. a tulajdonos.

Mint már említett Lena vezetett folyton és csak az utolsó gát után az egyenesben ugrott előre Törökbeese és vitte el a hölgyek tiszteletdíját Bírói ítélet: Nyak-hosszal könnyen első. Tot. 1-1.

A. Eladó verseny. 400 kor. elsőnek, téték fele a másodiknak. Indult 5 ló.

1. id. Vojnics Sándor 5 éves peij herélt Huszár 67½ lovalagolta Szemere.

2. Rohonczy Lőrincz idős szürke kancza Bibicz 68½, lovalagolta Gömöri Viktor.

3. Vojnics h. Gábor 5 éves sárga kancza Mumpie 72½, lovalagolta Vojnics József.

4. Solymos Gusztáv 3 éves sárga kancza Czigarrette 70½, lovalagolta Vuzkidenezki Géza.

5. Vadyczeck Rudolf 4 éves sötét peij Armin 67½, lovalagolta a tulajdonos.

Egy sikertelen kísérlet után Huszár vezetett el végig kanteerben megtartotta az első helyet.

Bírói ítélet: Fél hosszal első. Tot.: 1-1
A nyertes ló 2000 kor. kikiáltási árban árverés alá bocsájtattott, vevő nem jelentkezett.

VI. Vigasz verseny. 150 kor. 100 kor. elsőnek, 50 kor. másodiknak. Nyitva a mezőgazdák versenyében futott, de díjat nem nyert lovak részére. Táv. 1000 m.

Első lett Peits Tuk. Antal 3 éves peij kancza „Darinka”, második ugyancsak 3 éves sárga ménje „Cedur”. Néhány perczel 6 óra után a versenyek befejeződtek és megindult a hosszú kocsisor be a városba.

Este a „Bárány”-szállomás áldomás volt, mely a hajnali órákban ért csak véget.

Irodalom, művészet.

— *Falk Miksa Visszaemléksései.* Erzsébet királynóra kétségtelenül a legszebb és legérdekesebb munkálatok közé tartoznak, mellettek a megdíszült fejedelemszany emlékeknek az irodalom áldozott. Csak elismerést érdemel hát a „Magyar Könyvtár” szerkesztése, midőn ez eddigig csak a lapokban szétszórtan megjelent dolgozatokat most összegyűjtötte és külön füzetben bocsátotta közzé. hozzáadva a királynének azt a kétségtelenül legszebb arcképet, melynek Schrotzberg festette, eredetijét a müncheni képtárban őrzik. A „Magyar Könyvtár” most megjelent új sorozatának egyéb nagyérdékű füzetei is vannak. Első helyen áll Jókainak egy még eddig kiadatlan drámája, a „Helvilia” című, mely az 58-59 és kettős számot tölti meg. A korzorus regényirő e darabjában a mai életben mozog: leginkább a magyar parlament világot festi, egy erkölcsileg végkép elzúfott honatyával szembe állítva egy ideális érfőt és megrajzolva egy rendkívül érdekes női alakot is, a tetterős munkára kész modern leányt. Jókai e munkája olvasva még sokkal határozottabb, mint színpadon volt. — A 60. szám a legújabb orosz elbeszélő gárda egyik legszépségszerűbb tagját mutatja be, Csehov Antalt, a kit, nálunk Szabó Endre tett népszerűvé. O fordította a „Falusi asszonyok” című elbeszélés és rajgyűjtemény, mely meglepő bizonyosága Csehov esodlatos megfigyelő tehetőségének, hangja elevenségének és plastikusságának. A 61. számban Köleszy Ferencz válogatott beszédeit teszi közzé Radnai Rezső, akia magyar szónoklat az egyik atyamesterének legjobb munkáit válogatta össze, a füzetet szép bevezetéssel és az egyes beszédek a szükséges magyarizációkkal látva el. A 62. sz. füzet egy szenzációs amerikai regényt tartalmaz; ezime „Ujjászületés”, szerzője Charles Yke. Ez a munka különösség és érdekfeszítés dolgában vetekedik Bellamy híres regényével: egy leány története van benne elmondva, aki húsz éves korában esodás módon elfeledi egész múltját és mintha újjászületett volna, új életet kezd. E füzetet smét egy magyar tárgyú szám követi: elseje a „Magyar Könyvtár” programjában ígért történeti életrajzoknak. Pázmány Péter életét mondja el benne Alissy Antal egyetemi magántanár, röviden és tömören ismertette nemzeti történelmünk e nagy alakjának szereplését. A füzetet nyolcz, a szöveg közé nyomott nagyérdékű kép gazdagítja. — Ezeket nyújtja legújabb 6 füzetében a „Magyar Könyvtár”, kétségtelenül a legsokoldalubb, legtartalmasabb és legelősebb az e nemű vállalatok közül. Egy-egy szám ára 15 kr.; a kiadóé — Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) — szívesen szolgál teljes jegyzékekkel.

— A „Vasárnapi Újság” szeptember 25-iki száma 33 képpel jelent meg, melyek mind Erzsébet királynóra, illetőleg az ő gyászos elhunytára vonatkoznak. Az Erzsébet királynő és szülői arcképein kívül — melyek közül ismét néhány érdekeset mutat be e szám, különösebb filemlítésre méltók a temetésről közölt képek. Cserna Károly és Jantyk Mátyas, a „Vasárnapi Újdonságnak” o czélna Bécsbe utazott művészmunkatársai zajjai és Lövy és Lehner bécsi pillanatnyi fényképei után; továbbá „Luccheni merényleté” Beltrame olasz festő vázlata után; „Erzsébet királynő elszállítása a „Genéve” hajóról”, Goro

Lajosnak, egy szentanu genfi vázlata után készített rajza. Tizenegy képet közül e szám Erzsébet királyné hietzingi majorjáról s annak magyar berendezésű szobáiról, boldogult királynékné eme kedvelt helyéről; ezek Cserna Károly és Tury Gyula festőművészeinknek a „Vasárnapi Ujság” részére készített eredeti rajzai. E szám közleményei közül föllemlítjük még a következő cikkeket: „Mindig jót tett”. Irta Baksay Sándor. — Imádság. Irta Szász Domokos. — „A királyné temetése”. Dr. Kovács Dénestől. — Költemények: „A gödöllői erdő”. Pósa Lajostól (Paur Géza rajzaival). — „Genfi tó partjáról”. Lampérth Gézától. — „Erzsébet királyné szülői és testvérei (arcképekkel)”. — „A királyné majorja” (képekkel). Hevesi Lajostól. — „A genfi gyilkosság” (képekkel): Sztáray Irma grófnő arcképe, Luccheni vésője és a vánkós, melyre a „Grodalome” hajón a királynét fektették.) — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendszeres heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 ft. a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr, félévre 1 ft 20 kr.

(Ujságírók sorsjátéka.) Tudvalevő, hogy a Budapesti Ujságírók Egyesülete saját segítő alapjának gyarapítására nagyszabású tárgysorsjátékot rendez. A sorsjegyeket a napokban becsatolták forgalomba és máris óriási mennyiségben kelték el. A díszes kiállítású sorsjegyek minden bankházban, pénzügyintézetnél, pályaudvaron, hajóállomáson, dohánytőzsdében, és nagyobb hivatalban kaphatók és pedig darabonként egy koronáért. A sorsjátékban hat húzása lesz és minden sorsjegy mindegyik húzásra érvényes. Az első húzás 1899. január 4 én, az utolsó 1899. február 21-én lesz. A főnyeremény 100,000 korona érték. Összesen 2475 nyereményt sorolnak ki 250,000 koronás meléknyereménnyel van. A nyereménytárgyakat a sorsjáték kezelőse kivánatra 20% levonással készpénzben visszavásárolja. Mondanunk sem kell, hogy ilyen kedvező feltételek mellett Magyarországon még alig rendeztek sorsjátékot és kétségtelen, hogy a közönség a sorsjegyeket már jóval az első húzás előtt elkopodja. Ép ezért nagyon is ajánlatos, hogy mihamarabb vásárolja meg mindenki a maga sorsjegyét. A húzások feltétlenül azokon a napokon fognak megtartatni, a melyek a húzásra meg lettek állapítva. Ez szintén egy okal több arra, hogy a közönséget vásárlásra serkentsük, hogy esetleg meg ne történhessék, hogy az, a ki sorsjegyét akar venni már elkéset és sorsjegyét sehol sem kaphat. A sorsjáték kezelőse gondoskodott arról, hogy az ország legkisebb községeiben is kaphatók legyenek a sorsjegyek, ha azonban mégis megtörtént volna, hogy valamely helységbe nem jutottak el a sorsjegyek, ez esetben forduljon bárki akár szóval, akár írásban a sorsjáték kezelőségéhez (Budapest IV., Kossuth Lajos utca 1 sz.)

— „Háztartás”, a magyar háziasszonyok közlönye IV. évfolyomának 28. (136) száma a következő gazdag és minden háztartásra fontos és érdekes tartalommal, szép képekkel díszítve jelent meg: A mi gyászunk. Vezéreczik: Az anarkisták. Gyermekszoba: A gyermekek szeme. Fejkoszmó. Egészség: Az orr. Kényes foghús. Méreg az izdászágban. A szépség ápolása: Aritalmas szépítőszerek. Lakás: Viasz sötét padló részére. Házipar és művészet: Szeges munka (képpel). Képket. Képpel. Divat: Piceadur-kalap. (Képpel). Szabás és varrás: Szoknya emelkedő foddal. (Két Képpel). Cselédeink. Pecséttisztítás. Lábbeli: Sárge viaszkenőcs. Mosás és vasalás: Mogsár-

gult fehérmé. Kártékony állatok: Kecske a patkányok ellen. Bollák ellen. Háztartás: Parafadugókat légmentessé tenni. A gazdasági-eszközök megőrzése. Élekmunka: Szimzse eltarítása. Sóban eltett gomba. Bevásárlás. Konyha. Étlapok: Tíz napra való étlap. Ételek: Zsemle kolbászleves. Borjuvelő leves. Apró huspátlétek. Szarvasfélék borsmártással. Hídeg pompadourmártás. Töltött káposzta. Turós táska. Turós lepény. Darás rétes. Mogyorótorta (töltve). Sütemények: Mogyorókenyér. Baumkuchen-leszta. Mandulás leszta. Apró mandulás szarvas (kifli). Belgrádi kenyér. Metélt puding. Különlegességek: Lengyel nemzeti mártás. Antiehaun. italok: Likőr-receptek. Vanília-likőr. Citrom-likőr. Befőzés: Paradicsom ecetben. Pincze: Egy jó kézi gyümölcsajtó. Szarvasmarha: A marhabögöly ellen. Gazdaság: Tanácsok és figyelmeztetések. Kertészet: (Rovatvezető Kardos Árpád.) Az őszi gyümölcs- és virágkültetés elhalasztása. Konyhakert: Egy érdekes újdonság. Hajlatolt saláta. A virágos kel. Szobakertészet: Egy szép téli növény. A japáni lilium. Igen magas ficus. Diszkert: Husznövények. Stapeliák. (Képekkel.) Gyümölcsös: Egy nagygyümölcsös földi szeder. (Képpel.) Nőkörül a nőknek. Vegyes. Színészet. Zene. Képzőművészet. Családi rovat: Eljegyés. Nász. Gyász. Rejtvények. Humor. Szerkesztői posta. Szépirodalom: A kapuczinusok templomában. Költemény Ábrányi Emilől. Apróságok királynénkről. Néma gyermeknek a szava. Regény. Irta: Csaba. — A „Háztartás” előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. Kiadóhivatal: Magyar Nyomda Budapest, VIII., József-utca 45. Mutatószámok ingyen.

A zombori vonatok érkezése és indulása

Ervényes 1898. évi október hó 1-től.

Érkezés.		Indulás.	
Szabadka felől:		Szabadkára	
6 óra 45 percz reg.	6 óra 48 percz reg.		
8 „ 34 „ délután	11 „ 54 „ délben		
8 „ 34 „ este	8 „ 35 „ este		
Gombos felől:		Gombosra	
6 óra 39 percz reg.	6 óra 55 percz reg.		
11 „ 47 „ délben	8 „ 41 „ délután		
8 „ 25 „ este	8 „ 41 „ este		
Baja felől:		Bajára:	
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.		
6 „ 25 „ reg.	4 „ 05 „ délután		
Ujvidék felől:		Ujvidékre:	
6 óra 30 percz reg.	2 óra 55 percz hajn.		
7 „ 17 „ este	3 „ 51 „ délután		

Felölös szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadótulajdonos: **Oblát Károly.**

Beküldve.*)

Tisztelet annak, a kit tisztelet megillet! Franz Wilhelm gyógyszerész úrnak Neunkirchenben, Bées mellett, 1897. augusztus 11-én a következő írták Altonából:

Már 70 éves vagyok és 10 év óta üzleti csuszban és aranyeres csomókban szenvedtem és nem bírtak rajtam segíteni. Csak az ön Wilhelm üzleti lob-ellenes és esz ellenes vértisztító teája gyógyított meg engem teljesen 3 hét alatt. Ugy önnek mint a grófnőnek, kinek értesítését a lapban olvastam a legszívélyesebb köszönettel tartozom.

Mély nagyrabecsüléssel

Ackerman Christ. tőkepenész

Altonában, Hamburg m.
Reichenstrasse 6-ik sz.

Kapható: minden gyógytárban.

*) Ezen rovatért nem felel a szerk.

HIRDETÉSEK.

Fűszerkereskedő segéd

kiszolgált katona, ki Budapesten 5 1/2 évig nagyobb üzletben volt, kellő fix fizetéssel ugyanilyen üzletben raktárnoki vagy irodai állás szíves megkeresésre czímem a kiadóhivatalban.

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

vagy

Halhólyagot

a legfinomabb minőségben szállít a Magyar pummiáru raktár, IX. ker., Üllői-ut 21 szám. Szemkültetés titoktartás mellett utánvételel, nem tetsző árukért a pénz visszaadatik.

A „Nemzeti” Balesetbiztosító részv.-társ. Budapest

(Erzsébet-körút 13. szám)

biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ugymint egyes egyéneket (polgár és katona), gyári és malomalkalmazottakat (munkások és tisztviselők, valamint bárkit, hivatás teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvi több biztosítási feltételek és a legutányosabb díjtételek mellett.

Kozelebbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújt: a „Nemzeti, a „Első magyar általános biztosító”, a „Magyar-Francia” és a „Bécsi biztosító” minden fő- és alügynöksége az ország bármely helyiségében.

Megbízhat ügyes üzletszerzők felvételnek.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat mellett: Mindenféle kombináció szerint az ember életére.

Életbiztosítás

orvosi vizsgálat nélkül (népbiztosítás)

heti díj fizetéssel 10 fillértől kezdődőleg! Haláleset, elérési, kiházasítási és gyermekbiztosítás.)

Uj NŐI CONFECTIO-ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Falezione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Üzletmegnyitás.

A nagyérdemü hölgyközönségnek szives tudomására hozom, hogy itt helyben, a **Trefort-utczában** Dr. Falezione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett

NŐI CONFECTIO

üzletet nyitottam.

Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemü hölgyközönségnek **őszi és téli Jaquettáimat**, a **legujabb franczia és angol** szabásban, továbbá mindennemü és kivitelü **gallérok, burkony, (Radmantl) esőköpeny** gyermekek számára is. Főtörekvésem, hogy a nagyérdemü hölgyközönség szives bizalmát kiérdemeljem, mit szerény haszon mellett igyekszem kivívni magamnak.

Továbbá bátor vagyok megjegyezni, hogy mindennemü **átalakításokat**, prémezéseket elvállalok, melyek saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Szives pártfogásért esedez

kiváló tisztelettel

Schäffer M. S.

Uj NŐI CONFECTIO ÜZLET a Trefort-utczában, Dr. Falezione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Uj női confectio-üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falezione Nándor úr házában, özv. Jubánéúrnő helyisége mellett.

Uj női confectio üzlet a Trefort-utczában, Dr. Falezione Nándor úr házában, özv. Jubáné úrnő helyisége mellett.

Papirkereskedő segéd

kiszolgált katoná, ki Budapest legnagyobb papír-üzletében volt alkalmazva, ugyan ez szakmában bármely raktárnoki vagy földai állást keres heli fix fizetéssel, beszél és ír magyarul, németül és horvátul. Szíves megkeresésre czinem a kiadóhivatalban.

Egy csinosan

butorozott szoba, esetleg két magányos úr részére azonnal kiadó, esetleg teljes kosztal is.

Bővebbet Konyovics-utca 370. sz. házban.

Újfajta főzőedény.

Többszöresen kitüntetve.

— Minden államban szabadalmazva.

Rövidített főzési idő.

— A főzött jóminősége.

Szabadalom-tulajdonos:

Brüder Wohl, Wien VI.

Mittelgasse 22.

Bevezetve a cs. és k. udvari konyhában, a cs. és k. hadseregnek, intézeteknek, szállodákban és magánosoknál, stb. Minden konyhaedény- és vas-kereskedésben kapható.

Prospectusok ingyen és bérmentve.

Gubicza György

úri- és női-czipész
ZOMBOR.

Párisi- és Gromon-utca sarkán.

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Zomborban, Párisi- és Gromon-utca sarkán, a takarékpénztár beházában

úri- és női-czipőüzletet

nyitottam, melyben kész áru mellett, a főszlyt különösen mérték-szerű megrendelésekre tekintem.

Elvállalok úri, női- és gyermek-czipők elkészítését, a mai kornak megfelelő legjobb és legdivatosabb kivitelben.

Megrendelések gyorsan szolidan és csinosan eszközöltek. — Allandóan raktáron tartok mindennemű kész czipőket.

Alapos szakismeretem, melyet BUDAPESTEN elsőrangú cégeknek, mint szabász több éveken keresztül elsajátítottam magamnak, azon reményre jogosítanak, hogy tisztelt megrendelőim minden igényeinek meg fogok felelni.

Midőn a n. é. közönség szíves pártfogását kérem, megjutányosabb és legpontosabb kiszolgálásról biztosítom, és maradtam mély tisztelettel

GUBICZA GYÖRGY.

CSALÁDI KÉPEKET

bírn, azok magas árai miatt csak jobb módú családoknak volt lehetséges.

Hála az új találmánynak a világhírű

„KOSMOS“-arczkép-műintézetnek

Wien VI. Mariahilferstrasse 116,

csakis kifogástalan jó sikerült arczképek, művészies kivitelben, a banulatós olcsó aráért **csak 7 frt 50 kr-ért**

életnagyságu arckép

(mellkép)

elegáns barockrámaival együtt, melynek tulajdonképeni értéke 30 frt, szállít.

Aki tehát saját, vagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más megvalósított személyek arczképét is rendelni óhajlja, csakis az arczképet, akarmily alkaltsban küldjen be.

A csomagolási láda beszerzési árban számítatik. Megrendelések a fénykép hozzacsatolásával postai előleg (utánvét) vagy az összeg előleges beküldése mellett elfogadtatnak.

Kitűnő művészies kivételért és életű hasonlatosságért kezkeskedtetik.

Száz meg száz elismertő-level kívánatra rendelkezésre állanak és portómentesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt

Kosmos

Wien, VI. Mariahilferstrasse 116.

Százezrei a
családoknak iszszak
előszeretettel
naponta a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle maláta-kávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle maláta-kávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legmértőbb vegyülete annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Öväs az értéktelen utánzatoktól.